

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะบัณฑิต หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นในศตวรรษที่ 21 ตามความคาดหวังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 158 แห่ง (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2561, เว็บไซต์) โดยมีผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แห่งละ 1 คน จำนวน 158 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 114 แห่ง โดยมีผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แห่งละ 1 คน จำนวน 114 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการกำหนดตัวอย่าง กรณีทราบจำนวนประชากรของ ยามานะ (Yamane, 1973, p.126)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

ความหมายของสัญลักษณ์ในสูตร ได้แก่

$$n = \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง}$$

N = ขนาดของประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้
 กำหนดให้เท่ากับ .05

เมื่อแทนค่าลงในสูตรจะได้ผลดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{158}{1 + 158 (0.05^2)} \\
 &= 113.26
 \end{aligned}$$

จากการแทนค่าสูตรดังกล่าว ได้เท่ากับ 113.26 ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง 114 คน

3. การสุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยแบ่งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ออกเป็นอำเภอ รวม 16 อำเภอ จากนั้นทำการสุ่มผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากแต่ละอำเภอให้ได้สัดส่วนที่เท่ากัน แสดงดังตาราง 1 จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบง่ายโดยวิธีการจับสลาก (Lottery method)

ตาราง 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. พระนครศรีอยุธยา	15	11
2. ท่าเรือ	12	9
3. นครหลวง	8	6
4. บางไทร	11	8
5. บางบาล	6	4
6. บางปะอิน	18	13
7. บางปะหัน	11	8
8. ผักไห่	10	7
9. ภาชี	8	6
10. ลาดบัวหลวง	8	6
11. วังน้อย	10	7
12. เสนา	14	10
13. บางซ้าย	5	3
14. อุทัย	12	9
15. มหาราช	7	5
16. บ้านแพรก	3	2
รวม	158	114

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะบัณฑิต หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นในศตวรรษที่ 21 ตามความคาดหวังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) ประกอบด้วย สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม อายุ วุฒิการศึกษา และ ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะบัณฑิต หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นในศตวรรษที่ 21 ตามความคาดหวังขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีข้อคำถาม ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้เชิงบูรณาการ จำนวน 7 ข้อ 2) ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม จำนวน 11 ข้อ 3) ด้านทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และ เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 5 ข้อ และ 4) ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน จำนวน 8 ข้อ รวม 31 ข้อ และกำหนดระดับความคาดหวังตามวิธีการของ ลีเคอร์ท (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2553, หน้า 156 - 157) ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความคาดหวังอยู่ในระดับน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความคาดหวังอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพแบบสอบถามคุณลักษณะบัณฑิต หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นในศตวรรษที่ 21 ตามความคาดหวังขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะบัณฑิต หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นในศตวรรษที่ 21 ตามความคาดหวังขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย และสร้างแบบสอบถามการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะบัณฑิต หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นในศตวรรษที่ 21 ตามความคาดหวังขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โครงสร้าง หลักวิชา และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุง ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยมีคุณสมบัติ คือ จบการศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาวิชารัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลวรรณ วรรณชนง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานดา เตชะขันหมาก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์ ดร.สมพล รัชตพิมลชัย และ ดร.ปฐมบุตร แก้วสมนึก (รายละเอียดแสดงดังภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชา เพื่อหาความสอดคล้อง ของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็น โดยใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

- คะแนน + 1 สำหรับข้อความที่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ระบุไว้
 คะแนน 0 สำหรับข้อความที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ระบุไว้
 คะแนน - 1 สำหรับข้อความที่แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ระบุไว้

นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและ วัตถุประสงค์ตามหลักของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, หน้า 117)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องคำถาม
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยใช้เกณฑ์ 0.6 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ ต้องการวัด จากรายการประเมินจำนวน 32 รายการ มีรายการที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตาม วัตถุประสงค์ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.6 - 1.0 จำนวน 31 รายการ (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ง)

5. นำข้อคำถามที่ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงแล้วมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทองซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) (Cronbach, 1990, p.161) ปรากฏ ว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามคุณลักษณะบัณฑิต หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นในศตวรรษที่ 21 ตามความคาดหวังขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เท่ากับ .96 (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ง)

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 114 ฉบับ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์พร้อมซองติดแสตมป์เพื่อส่งกลับคืนผู้วิจัย
2. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามโดยการส่งกลับทางไปรษณีย์ และติดตามการส่งแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง จนครบตาม จำนวน 114 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง ด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะบัณฑิต หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นในศตวรรษที่ 21 ตามความคาดหวังขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายด้วยการแบ่งระดับความกว้างของอันตรภาคชั้น โดยใช้วิธีการคำนวณหาความกว้างระหว่างชั้นตามหลักการหาค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ยูทช ไกรวรรณ, 2553, หน้า 18 - 19)

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายเกณฑ์เฉลี่ยของการบริหารจัดการนวัตกรรมการ
โดยกำหนดค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	หมายถึง	มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	หมายถึง	มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	หมายถึง	มีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	หมายถึง	มีความคาดหวังอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	หมายถึง	มีความคาดหวังอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบคุณลักษณะบัณฑิต หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการ
ปกครองท้องถิ่น ในศตวรรษที่ 21 ตามความคาดหวังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ และตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์ความ
แปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance ; ANOVA) และการทดสอบเป็นรายคู่
ด้วยวิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD)

4. เปรียบเทียบคุณลักษณะบัณฑิต หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการ
ปกครองท้องถิ่น ในศตวรรษที่ 21 ตามความคาดหวังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการทดสอบค่าที (t-test
for Independent samples)